

72. bányásznapi megnyitó

2022. Salgótarján

Jó szerencsét!

Tisztelt Bányásznapi Ünneplők!

A 72. Bányásznapon tisztelettel köszöntöm Önöket. Köszönöm a jelen lévő országgyűlési képviselőknek, miniszter és miniszter-helyetteseknek, elnök uraknak, államigazgatási, önkormányzati, munkáltatói és szakszervezeti képviselőknek, hogy elfogadták a meghívásunkat. Köszönöm a sajtó érdeklődését.

A Központi Bányásznapi helyszíne megtiszteltetés a szakma számára. Köszönjük, hogy Salgótarján megyei jogú város önkormányzata, polgármestere vállalták a központi bányásznapi ünnepség lebonyolítását a helyi bányász szervezetek – OMBKE, BDSZ Nógrádi Bányász Nyugdíjas Szakszervezeti Bizottság – kezdeményezésére, a várossá válás 100 éves évfordulója keretében. Sőt az OMBKE által szervezett bányász szakestély lebonyolításának a feltételeit is biztosítják.

Megtiszteltetés a bányász szakma számára az is, hogy a város nem felejtette el, hogy a szénbányászat jelentősen hozzájárult a várossá válás folyamatához, hogy a „káposztás földnek” hívott egykori területen európai szinten is ismert ipari központ alakult ki. Az 1861-ben megalakult Salgótarjáni Szent István Kőszénbánya Rt. tevékenysége teremtette meg a folyamatos nógrádi szénbányászat kezdetét, majd olyan cégek hoztak innovációt, mint a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt., a Rimamurány-Salgótarján Vasmű Rt., később a Nógrádi Szénbányák, a kályhagyár, a Salgótarjáni Üveggyár, de ide kapcsolódik az egyik első MÁV vasútvonal Budapest és Salgótarján között, bányász lakások százai épültek, a kulturális és a sportélet országos szinten eredményes és sikeres volt.

Az alsó miocén korú barnaszén bányászat csúcstermelése 1960-ban volt, amikor 14865 fő 3,16 millió tonna barnakőszén termelt. Sajnos ezt követően a földalatti bányabezárások folyamata elindult és 2002-ben a Ménkesi-bánya bezárással befejeződött. Azt követően már csak külszíni fejtés történt.

A bezárt bányák bányászainak hangulatát Dzsida József bányamérnök alábbi versrészlete kiválóan fejezi ki:

S a bányász megy. Csak könnye hull

— hol küzdve élt — a rögre.

Magával viszi mindenét

családját, karját, de szívét,

azt itt hagyja örökre.

Tisztelt Ünneplők!

Napjainkban a nyilvánosság legfontosabb témái között szerepel az energiaellátás biztonsága. A jelenlegi extrém világ- és európai piaci árak ismeretében bizony „furcsa”, hogy a korábban legdrágábban kitermelt nógrádi szén versenyképes lenne a hihetetlenül megnövekedett piaci kereslet és abból fakadó áremelkedés miatt.

Amikor a bányák újranyitásáról olvastuk a híreket, egyrészt örültünk, de elsősorban a nyugdíjas bányásztársaink egy részében újra megelevenedtek a bezárással kapcsolatos negatív élmények és nagyon sokan kérdezték, hogy miért a bezárt bányák újra nyitásáról és miért nem új szénbányák termelésbe állításáról, a szén környezetbarát módon történő felhasználásáról szólnak a hírek. Az elmaradt szakképzés hiányában hogyan lehet biztosítani a bányák szakképzett munkaerővel történő ellátását?

Ugyancsak kérdésként adódik – elsősorban a szakma vezetői körében -, hogy az 1345/2018-as Korm. rendelet, amely az Energetikai Ásványvagyon-hasznosítási és Készletgazdálkodási Cselekvési Terv gyakorlati végrehajtására adott irányt, miért nem intenzívebben került megvalósításra? Az ebben szereplő szén-dioxid leválasztás, tárolás, átalakítás, a metanol gazdaság Magyarországon történő bevezetése, ha legalább kísérleti jelleggel megvalósult volna, a szén jövőjéről, energetikai célú hasznosításáról, ami számunkra fontos, munkahelyekről, szakképzésről, jövőképről könnyebb lenne felelős döntést hozni, a munkavállalók számára kiszámíthatóbb foglalkoztatási helyzetet teremteni. A visontai és a bükkábrányi szénkülfejtésen dolgozók is várják a bányásznap híreket, érdeklődnek, hogy a sajtóban megjelentek befolyásolják-e az előző bányásznapon bejelentett bányabezárási és rekultivációs munkálatokra vonatkozó határidőket?

Adódik a kérdés, hogy érdemes-e még egyáltalán elindítani a szénbányászatot Magyarországon? Az elmúlt évtizedekben a szakszervezetek európai és hazai szinten egyaránt azt képviselték, hogy az energia-mixben szükség van a szénre, amennyiben azt környezetbarát módon hasznosítják. Elsősorban ellátás-biztonsági szempontból, mert ez európai, magyar nyersanyagra épülő energiatermelés.

Reméljük, hogy a földgáztermelés növelésére vonatkozó kormányzati törekvéseket siker kíséri. Ugyanakkor itt jegyezzük meg, hogy a fúró berendezéseknél dolgozók továbbra is várják a kordedvezményes nyugdíjukra vonatkozó kormányzati döntést, akár csak a szénkülfejtésen munkát vállalók.

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

A bányásznap időszakában ünnepli 30 éves fennállását az OMYA Hungária Kft. és a Perlit-92 Kft. Mindkét vállalkozás sikeres és eredményes, jelentős modernizációt hajtottak végre, beruházásaik hozzájárultak a jövőben történő működéshez, a foglalkoztatás fenntartásához. A bányászat egyéb cégeinél is születtek kiváló teljesítmények, az átgondolt nyersanyag politika, az összehangolt környezetvédelmi fejlesztések, állami beruházások megfelelő szabályozással további ösztönzést adhatnak a bányászati vállalkozások számára.

Köszöntöm ünnepségünkön a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának képviselőit, akik a bányahatósági feladatokat látják el a jövőben. Remélem, hogy a fenti célokban hatékonyan tudják a szakmát segíteni, akár csak a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal és az MVM Energetikai Zrt.

A tudás az iparág fejlesztéséhez nélkülözhetetlen, reméljük, hogy a Miskolci Egyetem a selmecbányai hagyományokat is őrizve megfelelő háttérrel ad a vállalkozások számára. Ugyanis a kutatás-fejlesztés és az innováció csak működő cégeknél képzelhető el.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület szaklapján keresztül is ösztönzi a modernizációs folyamatokat.

A Magyar Bányászati Szövetséggel közös célunk a bányászati vállalkozások sikere, hiszen ez adhat háttérrel a bányászok tisztességes megélhetéséhez.

Tisztelt Bányász Kollégák!

A szakmánk, a kitermelő iparág azt a különleges helyzetet teremti meg, hogy a természeti erőforrásokat birtokba kell venni, a veszélyekkel szembe kell nézni. A bányász az, aki a természeti erőforrásokat úgy állítja be az emberi jólét szolgálatába, hogy az a társadalom egészének megfelelő legyen. A bányászmunka csapatmunka, fegyelmet, elhivatottságot követel a tagjaitól, nem engedi meg, hogy bárki is más rovására jusson előnyhöz, vagy egyéni megfontolásból cselekedve kárt okozzon. Ebből fakad a szolidaritás, amely csapatban, közösségben képes gondolkodni. Ez az a hagyomány, amely őrzi a bányászmunka tisztességét, ez járult hozzá, hogy azokon a bányász településeken is, ahol már nincs bányászat, van megemlékezés, bányásznapi ünnepség, akár csak a működő cégeinknél. Innen is sikeres ünnepség lebonyolítást kívánok. Bízom benne, hogy a 72. Bányásznapi üzenetei, a kormányzati támogatás hozzájárul az iparág kiszámítható jövőképehez, a bányászok biztonságos megélhetéséhez.

Ennek reményében nyitom meg a Központi Bányásznapi ünnepségünket.

Jó szerencsét!